

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

NGUYỄN THU TRANG

**BỆNH GIUN TRÒN ĐƯỜNG TIÊU HOÁ
CỦA LỢN Ở MỘT SỐ ĐỊA PHƯƠNG THUỘC TỈNH
THÁI NGUYÊN VÀ BIỆN PHÁP PHÒNG TRỊ**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2010

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

NGUYỄN THU TRANG

**BỆNH GIUN TRÒN ĐƯỜNG TIÊU HOÁ
CỦA LỢN Ở MỘT SỐ ĐỊA PHƯƠNG THUỘC TỈNH
THÁI NGUYÊN VÀ BIỆN PHÁP PHÒNG TRỊ**

**CHUYÊN NGÀNH: THÚ Y
MÃ SỐ: 60.62.50**

LUẬN VĂN THẠC SỸ KHOA HỌC NÔNG NGHIỆP

***NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: PGS.TS. NGUYỄN THỊ KIM LAN
TS. HOÀNG VĂN DŨNG***

THÁI NGUYÊN - 2010

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu khoa học của riêng tôi, các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa công bố dưới bất kỳ hình thức nào.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2010

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Nguyễn Thu Trang

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn tốt nghiệp Thạc sĩ khoa học Nông nghiệp của mình. Em xin trân trọng cảm ơn:

- Ban Giám hiệu, Khoa sau Đại Học, Khoa chăn nuôi Thú y cùng toàn thể cán bộ, giảng viên trường Đại Học Nông Lâm - Đại học Thái Nguyên đã giúp đỡ, chỉ bảo em trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu luận văn tốt nghiệp.

- Với lòng biết ơn chân thành em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới: PGS.TS. Nguyễn Thị Kim Lan, TS. Hoàng Văn Dũng đã tận tình chỉ bảo, hướng dẫn và giúp đỡ em trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn các đồng nghiệp, bạn bè và gia đình đã tạo điều kiện giúp đỡ, động viên, khích lệ tôi trong quá trình nghiên cứu luận văn.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2010

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Nguyễn Thu Trang

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1. Những loài giun tròn ký sinh ở đường tiêu hoá lợn mổ khám tại 3 huyện thị của tỉnh Thái Nguyên	50
Bảng 3.2. Tỷ lệ nhiễm giun tròn đường tiêu hoá lợn.....	52
Bảng 3.3. Cường độ nhiễm giun tròn đường tiêu hoá lợn.....	53
Bảng 3.4. Tỷ lệ nhiễm giun tròn đường tiêu hoá lợn tại 3 huyện thị.....	55
Bảng 3.5. Tỷ lệ nhiễm giun tròn đường tiêu hoá theo tuổi lợn.....	58
Bảng 3.6. Tỷ lệ nhiễm giun tròn đường tiêu hoá lợn theo tình trạng vệ sinh thú y	61
Bảng 3.7. Tỷ lệ nhiễm giun tròn đường tiêu hoá lợn theo phương thức chăn nuôi	63
Bảng 3.8. Sự ô nhiễm trứng giun tròn đường tiêu hoá lợn ở ngoại cảnh.....	66
Bảng 3.9. Tỷ lệ nhiễm giun tròn đường tiêu hoá ở lợn bình thường và tiêu chảy.....	68
Bảng 3.10. Bệnh tích đại thể ở cơ quan tiêu hoá lợn mắc bệnh giun tròn.....	71
Bảng 3.11. So sánh số lượng hồng cầu, bạch cầu và hàm lượng huyết sắc tố giữa lợn khoẻ và lợn bị bệnh giun tròn.....	77
Bảng 3.12. Công thức bạch cầu của lợn khoẻ và lợn bị bệnh giun tròn...80	
Bảng 3.13. Hiệu lực của thuốc Via – Levasol.....	83
Bảng 3.14. Hiệu lực của thuốc Kepromec.....	83

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1. Hình thái giun đũa.....	14
Hình 1.2. Hình thái giun lợn.....	15
Hình 1.3. Hình thái giun kết hạt.....	16
Hình 1.4. Hình thái giun tóc.....	17
Hình 3.1. Đồ thị biến động nhiễm giun tròn đường tiêu hoá theo tuổi lợn.....	59
Hình 3.2. Đồ thị biến động nhiễm giun tròn đường tiêu hoá lợn theo tình trạng vệ sinh.....	62
Hình 3.2. Đồ thị biến động nhiễm giun tròn đường tiêu hoá lợn theo phương thức chăn nuôi	64
Hình 3.4. Biểu đồ tình trạng ô nhiễm trứng giun tròn đường tiêu hoá lợn ở ngoại cảnh.....	67
Hình 3.5. Đồ thị biến động nhiễm giun tròn đường tiêu hoá ở lợn bình thường và tiêu chảy.....	69
Hình 3.6. Ảnh: Tiêu bản vi thể ruột non lợn khỏe (15x10).....	73
Hình 3.7. Ảnh: Lòng nhung ruột bị tổn thương do tác động của <i>A.suum</i> và <i>S.ransomi</i> (15x10).....	74
Hình 3.8. Ảnh: Lớp niêm mạc với các tuyến tăng sinh (15x10).....	74
Hình 3.9. Ảnh: Lớp đệm và hạ niêm mạc tăng sinh tương bào và bạch cầu ái toan (15x40).....	75
Hình 3.10. Ảnh: Lòng nhung ruột già bị bong tróc và tăng sinh nhiều tương bào (15x10).....	75
Hình 3.11. Biểu đồ sự thay đổi số lượng hồng cầu, bạch cầu và hàm lượng huyết sắc tố của lợn khỏe và lợn bị bệnh giun tròn.....	78
Hình 3.12. Biểu đồ công thức bạch cầu của lợn khỏe và lợn bị bệnh giun tròn.....	81

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU VIẾT TẮT

-	:	Đến
%	:	Tỷ lệ phần trăm
≤	:	Nhỏ hơn hoặc bằng
<	:	Nhỏ hơn
>	:	Lớn hơn
A.suum	:	Ascaris suum
cm	:	Centimet
cs	:	Cộng sự
kg	:	Kilogram
m ²	:	Mét vuông
mm	:	Milimet
Nxb	:	Nhà xuất bản
O. dentatum	:	Oesophagostomum dentatum
S. ransomi	:	Strongyloides ransomi
T. suis	:	Trichocephalus suis

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Mục đích nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa của đề tài.....	3
4.1. Ý nghĩa khoa học.....	3
4.2. Ý nghĩa thực tiễn	3

CHƯƠNG 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU

1.1. Cơ sở khoa học của đề tài	4
1.1.1. Giun tròn ký sinh ở đường tiêu hoá lợn.....	4
1.1.1.1. Vị trí của giun tròn ký sinh ở đường tiêu hoá lợn trong hệ thống phân loại động vật	4
1.1.1.2. Thành phần loài giun tròn ký sinh ở đường tiêu hoá lợn	7
1.1.2. Đặc điểm của một số loài giun tròn ký sinh ở đường tiêu hoá lợn.....	7
1.1.2.1. Đặc điểm chung của giun tròn.....	7
1.1.2.2. Đặc điểm hình thái kích thước của một số loài giun tròn ký sinh ở đường tiêu hoá lợn	13
1.1.2.2.1. Giun đũa lợn (<i>Ascaris suum</i>).....	13
1.1.2.2.2. Giun lươn ở lợn (<i>Strongyloides ransomi</i>).....	14
1.1.2.2.3. Giun kết hạt (<i>Oesophagostomum dentatum</i>).....	15
1.1.2.2.4. Giun tóc (<i>Trichocephalus suis</i>).....	16
1.1.3. Vòng đời của một số loài giun tròn ký sinh ở đường tiêu hoá lợn.....	17
1.1.3.1. Vòng đời của giun đũa lợn	17
1.1.3.2. Vòng đời của giun lươn lợn.....	18
1.1.3.3. Vòng đời của giun kết hạt lợn.....	20

1.1.3.4. Vòng đời của giun tóc lợn.....	20
1.1.4. Bệnh giun tròn ở đường tiêu hoá lợn.....	21
1.1.4.1. Đặc điểm dịch tễ học của một số bệnh giun tròn đường tiêu hoá lợn....	21
1.1.4.2. Cơ chế sinh bệnh của giun tròn ở đường tiêu hoá lợn	23
1.1.4.3. Triệu chứng và bệnh tích của bệnh giun tròn đường tiêu hoá lợn.....	26
1.1.4.4. Chẩn đoán bệnh giun tròn ở đường tiêu hoá lợn	28
1.1.4.5. Biện pháp phòng trị bệnh giun tròn	29
1.1.4.5.1. Biện pháp phòng bệnh giun tròn.....	29
1.1.4.5.2. Một số thuốc dùng để trị bệnh giun tròn ở lợn.....	31
1.2. Tình hình nghiên cứu trong và ngoài nước	33
1.2.1. Tình hình nghiên cứu trong nước.....	33
1.2.2. Tình hình nghiên cứu ở nước ngoài	37

CHƯƠNG 2. ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG, VẬT LIỆU VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Đối tượng, địa điểm, thời gian nghiên cứu.....	40
2.2 . Nội dung nghiên cứu.....	40
2.2.1. Tình hình nhiễm giun tròn đường tiêu hoá lợn ở một số địa phương thuộc tỉnh Thái Nguyên.....	40
2.2.2. Nghiên cứu sự ô nhiễm trứng giun tròn đường tiêu hoá lợn ở ngoại cảnh.....	41
2.2.3. Nghiên cứu về bệnh lý và lâm sàng của bệnh giun tròn đường tiêu hoá lợn.....	41
2.2.3. Hiệu lực của một số thuốc tẩy giun tròn ở lợn.....	41
2.3. Vật liệu nghiên cứu.....	41
2.4. Phương pháp nghiên cứu.....	41
2.4.1. Quy định một số yếu tố dịch tễ học.....	41
2.4.2. Phương pháp lấy mẫu	43

2.4.3. Phương pháp xét nghiệm phân.....	43
2.4.4. Phương pháp xác định cường độ nhiễm giun tròn.....	44
2.4.5. Phương pháp mổ khám giun tròn.....	45
2.4.6. Phương pháp xác định bệnh tích đại thể và những biến đổi vi thể ở cơ quan tiêu hoá do giun tròn gây ra.....	45
2.4.7. Phương pháp xét nghiệm máu để xác định một số chỉ tiêu huyết học của lợn bị bệnh giun tròn và lợn khoẻ	46
2.4.8. Phương pháp xác định hiệu lực tẩy của thuốc Kepromec và Via-Levasol đối với giun tròn đường tiêu hoá lợn	46
2.6. Phương pháp xử lý số liệu.....	47
2.6.1. Một số công thức tính tỷ lệ	47
2.6.2. Một số tham số thống kê	47

CHƯƠNG 3. KẾT QUẢ VÀ PHÂN TÍCH KẾT QUẢ

3.1. Nghiên cứu tình hình nhiễm giun tròn đường tiêu hoá của lợn ở một số địa phương tỉnh Thái Nguyên.	50
3.1.1 Thành phần loài giun tròn ký sinh ở đường tiêu hoá lợn.....	50
3.1.2. Tỷ lệ và cường độ nhiễm giun tròn đường tiêu hoá lợn.....	51
3.1.3. Tỷ lệ nhiễm giun tròn đường tiêu hoá lợn ở một số địa phương tỉnh Thái Nguyên.....	55
3.1.4. Tỷ lệ nhiễm giun tròn đường tiêu hoá theo tuổi lợn	57
3.1.5. Tỷ lệ nhiễm giun tròn đường tiêu hoá lợn theo tình trạng vệ sinh.....	60
3.1.6. Tỷ lệ nhiễm giun tròn đường tiêu hoá lợn theo phương thức chăn nuôi....	63
3.2. Nghiên cứu sự ô nhiễm trứng của một số giun tròn đường tiêu hoá lợn ở ngoại cảnh.....	65
3.3. Nghiên cứu về bệnh lý và lâm sàng của một số bệnh giun tròn đường tiêu hoá lợn.....	68
3.3.1. Tỷ lệ nhiễm giun tròn đường tiêu hoá trong hội trứng tiêu chảy ở lợn..	68